

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU ZPRACOVANÝ PODLE RVP ZV

ZÁKLADNÍ ŠKOLA KLOBOUKY U BRNA,
PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE
VINAŘSKÁ 29, 691 72 KLOBOUKY U BRNA

ŠVP zpracoval:	Kateřina Herzánová
ŠVP schválil:	Ing. Jana Králová, ředitelka školy
ŠVP projednán na pedagogické radě dne:	26. srpna 2020
S odborovou organizací projednáno dne:	26. srpna 2020
ŠVP nabývá platnosti dne:	1. září 2020
ŠVP nabývá účinnosti dne:	1. září 2020
Číslo jednací:	ZS_KL 403/2020

Obsah:

1. Charakteristika školní družiny	3
2. Cíle školní družiny	3
3. Klíčové kompetence	4
4. Průřezová témata	5
5. Formy vzdělávání	6
6. Délka a časový plán vzdělávání	6
7. Práce se žáky s SVP.....	7
8. Organizační řád ŠD	7
9. Podmínky ŠD	7
10. Dokumentace ŠD	8

VŠEZNÁLEK

„Učit se znát“

„Učit se jak na to“

„Učit se žít společně“

„Učit se být sám sebou“

1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní družina je zřízena dle zákona č. 561/2004Sb, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání a řídí se vyhláškou MŠMT č. 74/2005Sb, o zájmovém vzdělávání v platném znění.

Naše školní družina zabezpečuje výchovnou, vzdělávací, zájmovou a rekreační činnost mimo vyučování. Plní úkoly zájmového vzdělávání především v odpoledních hodinách. Respektuje a rozvíjí věkové a individuální zvláštnosti žáků, učí děti vhodně využívat svůj volný čas a rozvíjí důležité osobní a sociální kompetence. Rozvíjí si také estetické citění, pracují s různými materiály. To vše probíhá v klidové a přátelské atmosféře založené na dobrovolnosti.

Naši ŠD navštěvují žáci 1. - 5. ročníku, ŠD tvoří 4 oddělení. Provoz je zajištěn v ranní družině od 6.40-7.40 a odpoledne od 11.30-17.00. ŠD se pravidelně zapojuje do akcí a projektů školy, napomáhá při prevenci sociálně patologických jevů.

2. CÍLE ŠKOLNÍ DRUŽINY

Cílem výchovně vzdělávací práce je rozvoj osobnosti člověka tak, aby byl připraven na další osobní a občanský život, na výkon povolání nebo pracovní činnosti, na získávání informací, aby se učil v průběhu celého života a aby pochopil a uplatňoval zásady demokracie.

Konkrétní cíle výchovy a vzdělávání

- **Rozvoj osobnosti dítěte** - vědomosti, dovednosti, postoje
- **Získání všeobecného přehledu**-zásady bezpečnosti, chování, péče o svůj zevnějšek, okolí a životní prostředí
- **Pochopení a uplatňování zásad demokracie**-lidská práva a svoboda, rovnost mužů a žen, úmluva o právech dítěte
- **Posilovat vědomí národní a státní příslušnosti** - kulturní, etnická a náboženská identita.
- **Prohloubení zvědavosti, odvahy projevit se, probudit u dětí zájem** -rozvíjení sociálních kontaktů a komunikace.
- **Výchova ke zdravému životnímu stylu**

3. KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Činnosti ve školní družině vedou ke komplexnímu působení na dítě a navazují na práci školy. V rámci své činnosti vychovatelky úzce spolupracují s třídními učiteli a podporují osvojení klíčových kompetencí ve ŠVP navazujícími činnostmi.

3.1. KOMPETENCE K UČENÍ

-učí se s chutí, započatou práci dokončí, umí zhodnotit své výkony, učí se sponntáně, ale i vědomě, klade si otázky a hledá na ně odpovědi, získané vědomosti dává do souvislostí, uplatňuje je v praktických situacích a dalším učení.

3.2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

-všímá si dění okolo, snaží se řešit situace, při nichž užívá logické, matematické a empirické postupy. Chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli. Rozlišuje správná a chybná řešení. Volí vhodné způsoby a prostředky pro plnění jednotlivých aktivit, využívá již dříve nabyté zkušenosti a vědomosti.

3.3. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

-ovládá řeč, vyjadřuje myšlenky, sdělení, otázky odpovědi, vhodně formuluje věty, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými. Účastní se aktivně diskuzí, vyjadřuje a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

3.4. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A INTERPERSONÁLNÍ

-samostatně rozhoduje o svých činnostech, stanovuje si cíle a priority podle svých osobních schopností, uvědomuje si, že za ně zodpovídá a nese důsledky, projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpozná nevhodné chování, spolupracuje ve skupině, přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.

3.5. KOMPETENCE ČINNOSTÍ A OBČANSKÉ

-učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit. Jedná odpovědně, samostatně, iniciativně. Jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování. Uvědomuje si svá práva i práva ostatních, dbá na své zdraví i zdraví druhých.

3.6.KOMPETENCE K TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU

-rozvíjí schopnost aktivního využívání volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své nadání a zájmy,zvyšuje zdravé sebevědomí, pracuje v organizovaných skupinách i individuálních činnostech, dokáže odmítnout nabídku volného času.

4. PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Výchovně vzdělávací oblasti vycházejí z RVP pro základní vzdělávání a jsou aplikovány na druhy činností odehrávající se ve školní družině. Čísla 1-6 označují, které kompetence jsou danou aktivitou především rozvíjeny nebo posilovány.

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

1.Místo, kde žijeme

Poznávání nejbližšího okolí, organizace školy, bezpečnost na cestě do školy, prevence sociálně patologických jevů, vycházky, dopravní výchova. (1,2,3,4,5,6)

2.Lidé kolem nás

Osvojení zásad vhodného a společenského chování, tolerance, empatie, vzájemná úcta, komunikace slovní i mimoslovní, dodržování pravidel stolování doma, ve školní jídelně, ve ŠD . Sledování života lidí, rozdíly mezi lidmi. Zařazování prvků mediální výchovy (bylo – je – bude). Kulturní život-vhodné x nevhodné pořady. Sportování (druhy sportů, kolektivní sportování, sportovní pravidla,..) Prevence sociálně patologických jevů: předcházení šikaně.(1,2,3,4,5,6)

3.Lidé a čas

Budování a dodržování pravidelného režimu, vytváření správných pracovních návyků. Umět využít vhodně a účelně svůj volný čas, jak zahnat nudu, kroužky, zájmy a záliby. Kalendář – čas v životě, hodiny, dochvilnost, ...(1,2,3,4,5,6)

4.Rozmanitosti přírody

Vycházky a pobyty v přírodě, pozorování změn, určování rostlin, využití encyklopedií, následné výtvarné zpracování. Péče o pokojové rostliny a chovaná zvířátka, ekologická výchova. Čtvero ročních období.((1,2,3,4,5,6)

5.Člověk a jeho zdraví

Poznávání sebe sama, poučení a péče o zdraví, zdravotní prevence, osobní hygiena a čistota. Poučení o úrazech a jejich předcházení, základy první pomoci. Relaxační cvičení, dodržování pitného režimu. Zdravá výživa a styl života. Ekologie, čistota okolí, třídění odpadu. Dopravní výchova.(1,2,3,4,5,6)

6.Umění a kultura

Vytvářet a zafixovat u dětí v průběhu několikaleté docházky do ŠD kulturu chování, stolování, oblékání. Osvojení estetiky, krásna, vnímání světa a okolí tvořivě a citlivě. Umění se vyjádřit neverbálně pomocí linie, tvaru, barvy, gesta, mimiky.(1,2,3,4,5,6)

a/. dramatická výchova

umění se vyjádřit jazykem, obohacení emociálního života, divadélko,
dramatizace různých situací

b/. výtvarná výchova

použití různých výtvarných technik, výstavy, módní přehlídky, účast ve
výtvarných soutěžích, výzdoba družiny, školy

5. FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

Dobu, kterou děti pobývají ve školní družině, mohou využívat k rozvíjení svých zájmů a potřeb. Zájmová činnost školní družiny je orientovaná na pohybové a tělovýchovné aktivity, výtvarné a rukodělné činnosti, hudebně pohybovou činnost. Zájmové vzdělávání probíhá také v dalších činnostech a aktivitách dle celoročního plánu ŠD a obsahuje tyto činnosti :

a) pravidelná činnost - vedeme děti k samoobslužným činnostem, k osvojování si základů společenského chování, vedeme děti ke kamarádství a kladnému vztahu ke spolužákům, vzájemné pomoci a toleranci. Učíme je urovnávat konflikty. K pravidelným činnostem patří každodenní přivítání ve ŠD, tvoření a vyrábění.

b) průběžná činnost - četba, poslechové činnosti, klidové zájmové činnosti samostatná četba, relaxace na koberci, rozhovory s dětmi.

c) spontánní činnost - pobyt venku, výběr dle zájmu dětí, motivace a podněcování ze strany vychovatelky, řízené a spontánní činnosti na sebe přirozeně navazují.

d) odpočinkové činnosti - aktivní odpočinek, tělovýchovné a pohybové aktivity, výtvarné a rukodělné činnosti, hudba, zpěv, tanec, dramatická, přírodovědná a vlastivědná činnost.

e) příprava na vyučování - didaktické hry, tematické vycházky, četba, po dohodě s rodiči je možné individuální vypracování domácích úkolů .

f) příležitostné akce – akce nad rámec týdenní skladby. Jsou připravovány každoročně podle možností a jsou zveřejněny v celoročním plánu družiny. Akce mohou být určeny i pro rodiče.

6. DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ

Školní družina má provoz denně od pondělí do pátku v ranních i odpoledních hodinách. Časový plán je připraven na 1 rok. Ranní činnosti jsou klidné a nenáročné, odpočinkového zaměření, probíhají spíše individuální formou. Děti přicházejí průběžně. Odpočinkové činnosti jsou klidové aktivity spontánních činností na odstranění únavy a regeneraci duševních a fyzických sil. Rekreační činnosti slouží k regeneraci sil, zařazují se do nich pohybové aktivity a pobyt venku. Zájmové činnosti umožňují žákům seberealizaci, poznávání a rozvoj dovedností. Důležitá je vlastní aktivita žáků, která jim přináší radost a uspokojení. Všechny činnosti probíhají organizovaně či spontánně ve skupinách nebo individuálně. Příprava na vyučování probíhá nenásilnou formou během celého dne formou her, vycházek, četby, besed aj. Žáci si mohou po 15:00 hodině psát úkoly, pokud mají písemné svolení od rodičů

7. PRÁCE SE ŽÁKY SE SVP

Respektujeme individualitu každého žáka, vytváříme přiměřené prostředí pro jeho všestranný rozvoj. Nabízíme dětem různorodou zájmovou činnost, z nabízených aktivit si mají možnost vybírat dle vlastních potřeb a zájmů. Děti jsou motivovány k zapojování se do zájmových činností, nejsou k nim však nucené. Při vytváření vhodných podmínek pro žáky se SVP spolupracujeme se zákonnými zástupci, učiteli a výchovnou poradkyní, kteří nám především poskytují informace o individuálních potřebách dítěte.

8. ORGANIZAČNÍ ŘÁD ŠD

Viz vnitřní řád ŠD.

Školní družina je určena dětem I. stupně základní školy. Žáci jsou přijímáni a odhlašováni na základě písemných přihlášek. Žáka do školní družiny přihlašuje zákonný zástupce předáním řádně vyplněného zápisového lístku s uvedením rozsahu docházky a způsobu odchodu žáka z družiny. Přihlášku a zápisový lístek eviduje vychovatelka oddělení, ve kterém je dítě evidováno. O přijetí žáka k činnosti školní družiny rozhoduje ředitel školy na základě vyplněných náležitostí v písemné přihlášce a kritérií pro přijetí. Školní družina je určena pro žáky Základní školy Klobouky u Brna, kteří jsou žáky 1. – 5. ročníku. Při vyšším počtu zájemců o školní družinu, než je její maximální kapacita, budou žáci umisťováni takto: přednostní právo pro zařazení do ŠD mají žáci 1., 2., 3., 4., a 5. ročníku, dále bude brán zřetel na pořadí přihlášek. Odhlášení žáka z docházky do činností školní družiny oznámí rodiče písemnou formou vychovatele. O vyloučení z docházky do školní družiny rozhodne ředitel školy na základě návrhu vedoucí vychovatelky, po předchozích upozornění rodičům a po projednání v pedagogické radě. Rozhodnutí o vyloučení ze školní družiny sdělí s patřičným odůvodněním ředitel školy rodičům žáka písemně.

9. PODMÍNKY ŠD

a) EKONOMICKÉ PODMÍNKY- úplata je stanovena podle vyhlášky č.74/2005sb. o zájmovém vzdělávání. Úhrada je stanovena směrnicí a vnitřním řádem ŠD. Úhrada může být plátcí snížena nebo prominuta v souladu s §11, čl. 3 a 4 uvedené vyhlášky na základě předem předložené písemné žádosti.

b) PERSONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ - pedagogické působení v ŠD zajišťují plně kvalifikované vychovatelky. Vzdělávají se samostudiem, sledováním nových publikací, knih, odborných článků v časopisech, zajišťují nové náměty pro zájmové a rekreační aktivity v ŠD.

Profil vychovatele:

- Umí vytvořit příznivé sociální klima, umí efektivně jednat s účastníky činnosti
- Má organizační schopnosti, dokáže získat děti ke spolupráci pro svůj program v ŠD
- Využívá širokou škálu zájmových aktivit přiměřených věku účastníků
- Je kreativní
- Má právní vědomí
- Zná bezpečnostní předpisy pro práci ve volnočasových aktivitách

c) BEZPEČNOST DĚTÍ - žáci jsou na začátku, v průběhu i na konci školního roku seznamováni s možnými riziky, se správnými způsoby používání nástrojů a jsou soustavně poučováni o zásadách správného

chování nejen v budově školy, na veřejnosti, na komunikacích, ale i v době prázdnin, při sezónních činnostech a sportech. Za bezpečnost dětí je zodpovědná vychovatelka po celou dobu jejich pobytu ve ŠD. Vychovatelka smí odejít mimo budovu školy s maximálním počtem 25 dětí. Na začátku školního roku a před každou akcí seznamuje vychovatelka děti s pravidly bezpečného chování na ulici, v dopravě a dopravních prostředcích (zápis o provedeném poučení). Případná poranění nebo úrazy jsou zaznamenávány do školní knihy úrazů, která je uložena u zástupce ředitele školy.

d) MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

- Oddělení ŠD jsou umístěna v areálu ZŠ
- Ke své činnosti využívá družina také školní dvůr, školní hřiště, tělocvičnu, kuchyňku

Školní družina je součástí základní školy a je umístěna v budově ve třídách, které jsou vybaveny pro odpolední činnost školní družiny. Učebny jsou prostorné, světlé a útulné. Je zde vytvořen koutek, který slouží především k odpočinku a relaxaci. Pro zájmovou rukodělnou činnost jsou místnosti vybaveny stolečky a židličkami. Ve školní družině je dostatek her a hraček i dalších pomůcek pro zájmové činnosti (výtvarné, sportovní, přírodovědné). Během roku jsou potřeby k jednotlivým činnostem dokupovány.

10. DOKUMENTACE ŠD

- Vypracovaný celoroční plán
- Vypracovaný plán akcí
- Řádně vyplněné přihlášky od dětí (družinová matrika)
- Podepsané seznámení s vnitřním řádem ŠD od zákonných zástupců
- Řádně vedená elektronická třídní kniha